

TRACTATUS
DE REGIA PROTECTIONE
vi oppressorum appellantium.

PARS SECVNDA.

CAPVT I.

A sententiis merè interlocutoriis, vel vim diffinitiuæ, damnum irreparabile, vel præiudicium causæ principali habentibus; an & quando iudex Ecclesiasticus vim facere dicatur, appellations non deferens. ad clariorem intelligentiam legis Regiæ, & decreti Tridentini.

SVMMARIVM.

Lex Regia 37. tit. 5. lib. 2. recop. declaratur. n. 1.
Appellatio à merè interlocutoria sententia omni iure prohibita est. n. 2.
Appellatur de iure canonico non solum à diffinitiuæ vim habente sententia, & damnum irreparabile continente, aut causæ principali præiudiciali; verum etiam à merè interlocutoria. n. 3.
Hodie attempta dispositione Concilij Trid. sess. 24. de reform. cap. 20. non appellatur à merè interlocutoria, sed à diffinitiuæ vim habente, damnum irreparabile continente, vel præiudicium gerente causæ principali. n. 4.
Idem in causis criminalibus disposuit Conc. Trid. sess. 13. de reformat. c. 1. in fi. n. 5.
Dispositio Concil. Trident. cap. 20. procedit in interlocutoria lata tam à iudice ordinario, quam à delegato, & tam in prima quam in secunda instantia. n. 6.
Omnis dispositio per quam redactum est ad ius commune, favorabilis est & amplianda. ibid.
Appellare non licet de iure civili, & regio ab interlocutoria, & tam in diffinitiuæ, & diffinitiuæ vim habente, vel damnum irreparabile continente. n. 7.
Regia maiestas vestigijs semper Concilij Tridentini decretorum, maxime in violentiarum cognitione, inheret. n. 8.
Appellatione interposita ab interlocutoria vim diffinitiuæ habente, vel damnum irreparabile

continente, vel præiudiciali causæ principali non sit delata, processus trahitur ad Senatuum permissu legis Regiæ dictæ. 37. ibidem.

Appellare non licet à citatione valida verbali, etiam iure civili. n. 9.

Appellare non licet à citatione virtute rescripti emanata, sed præcisè citatus tenetur per se, vel per procuratorem comparere, suas exceptiones allegando. n. 10.

Citatio realis dicitur captura persona. n. 11.
Quæ in causis civilibus non nisi in casibus remissisue postis fertur. ibidem.

Appellatio à citatione reali non datur saltem quoad effectum suspensiuum. n. 12.

Alia est appellatio à captura, alia à præcepto de capiendo, quod est ipsa citatio realis. ibidem.

Appellatio nullatenus erit admittenda à præcepto de capiendo, seu incarcerando ad effectum suspendendi executionem ipsius. n. 13.

Iudex, qui reum incarcerare iubet non obstante eius appellatione; non innovat, sed ius publicum, ut delicta puniantur, conferuat. n. 14.

Appellatio si reum relaxaret à captura, frustratorium esset, carceres edificare. n. 15.

Quod dilationem non patitur, non suspenditur per appellationem. n. 16.

Captura non recipit dilationem, quia periculum esset in mora.

Fuge periculum sufficiens est, ad impediendam, & excusandam citationem. n. 17.

Citatio est de iure naturali, & diuino. ibidem.

Appellatio datur à male formata inquisitione, videlicet, in casu, quo non debuit formari; secus est si ex capite ignorantie male formata dicatur, à qua non appellatur. n. 18.

Appellare licet à citatione civili continente breuiorem terminum, quam oportebat concedi. num. 19.

Citatio continens ita nimis breuem terminum, ut intra eum non possit comparere citatus, nulla est, & citatum non arctat. ibidem.

Appellare licet à citatione verbali, vel civili peremptoria, qua dilationes abbreviantur. n. 20.

Appellare licet à citatione verbali facta ad locum non tutum. n. 21.

Appellare

Appellare licet à citatione reali vel captura, quando captus ducitur in locum suspectum, & non tutum. n. 22.

Locus dicitur non tutus, quando quis citatur ad locum peste, vel aeris contagio corruptum. num. 23.

Exceptio citationis loci non tuti potest allegari à quocumque nomine grauati sine mandato, vel satisfatione. ibid.

Appellare licet à citatione verbali, à non citando, veluti quando delegatus cognoscens virtute rescripti contra unum in eo contentum, citat alium non contentum, etiam virtualiter. ibidem.

Iudex tenetur admittere exceptiones dilatorias, vel peremptorias. n. 24.

Appellare licet à iudice non admittente legitimas exceptiones. ibid.

Gruamen vexationis seu fatigationis dicitur, quando iudex declarat exceptionibus oppositis non obstantibus ad ulteriora procedendum, siue sit declaratio tacita siue expressa. n. 25.
& quod in hoc casu legitime appellatur. n. 31. & 32.

Iudex cogens litigare tempore indebito, facit grauamen irreparabile per appellationem à diffinitiuæ. n. 26.

Factum infectum esse non potest. n. 27.

A iudice pronunciante nullam ex exceptionibus oppositis esse admittendam, legitime appellatur. ibid.

A iudice reijciente exceptionem peremptoriam licite appellatur, quia talis sententia vim habet diffinitiuæ. n. 28.

Opponens exceptionem liti pendente seu preuentione, iurisdictionis, vel similibus, si non admittatur legitime appellatur. n. 30.

Non licet esse facere, quam dicere. n. 32.

Processus est nullus, si iudex reijciendo exceptionem oppositam, procedit ad ulteriora sine cause cognitione dicta exceptionis. num. 33. ut in exceptione declinatoria. n. 34.

Si iudex opposita exceptione statim ad ulteriora procedat, ut temporis breuitate videatur non adhibuisse causa cognitionem, noniter procedit. n. 35.

A reservatione exceptionum oppositarum in finem liti, licite appellatur. n. 36.

Iudex non potest cognoscere simul de emergenti, & negotio principali, quia esset confundere processum. n. 37.

A declaratione iudicis super exceptione incompetente vel iurisdictionis defectas, licite appellatur, quia habet vim diffinitiuæ. num. 38. & 39.

Quod etiam in causis scholarium procedit. num. 40.

A reijctione exceptionis libelli inepti in quacumque causa licite appellatur. n. 41.

Libello inepto, pars non tenetur respondere, & à iudice contrarium declarante licite appellatur. n. 42.

Idem in libello obscuro, & generali resoluitur. n. 43. quia est sententia interlocutoria habens vim diffinitiuæ. n. 44.

A sententia, qua iudex reum absoluit à contestatione libelli cum vim diffinitiuæ habeat, licite appellatur. n. 45.

A sententia lata super exceptione legitimatationis persona, siue affirmatiue siue negatiue lata, ut in exemplis ibi, licite appellatur. num. 46.

Iudex vim facit non deferens appellationi super articulo præiudiciali interposito in causis etiam summarijs. n. 47.

Appellatio admittitur in articulo præiudiciali, quando contingit siue in liti processu, siue in executione. n. 48.

Iudex vim facit non deferens appellationi interposita ab interlocutoria præiudiciali negotio principali. n. 49.

Et ab interlocutoria, qua causatur difficultas circa cause decisionem. n. 50.

Ab interlocutoria qua iudex declarat fideiussores idoneos, vel minus idoneos licite appellatur, & appellatione non delata vim fieri declaratur. n. 51.

Ab interlocutoria, qua iudex compellit siue principaliter, siue in consequentiam debitorem, soluere pecuniam debitam minori, siue tutoris, aut curatoris auctoritate, licite appellatur. num. 52.

A pronuntiatione iudicis declarantis, aliquem minorem, maiorem, seruum, habitum vel inhabilem appellationi emissa, si iudex non deferat, vim facit. n. 53.

A sententia, qua iudex pronuntiat, aliquem non minorem, vel ei non esse concedendam restitutionem, appellationi interpositæ non deferens vim facit. n. 54.

Idem quando pronuntiat, Procuratorem esse vel non esse legitimum. n. 55.

Appellatio licita est à non admissa exceptione defectus mandati. ibid.

Appellatio licita etiam ab interlocutoria, qua declaratur, tutorem esse vel non esse legitimum. n. 56.

Appellare licet à declaratione iudicis dicentis aliquem esse heredem, vel non, cum beneficio legis inuentarij, aut sine eo. n. 57.

Quod intellige in sententia, que incidenter hoc declarat. ibid.

Appellatio licita à sententia, qua iudex incidenter declarat testamentum, instrumentum, vel processum, vel actum nullum, nisi principaliter declaratur, dicitur diffinitiuæ. n. 58.

Appellatio legitima à declaratione ordinarij declarantis in prouisione beneficij seu capellanie

proximioribus consanguineis conferenda ex ipsa fundatione, non esse oppositorem propinquiorum, vel in eo non adesse qualitates requisitas à fundatore, & non delata, vim fieri Senatus Regius declarat. n. 59.

Appellationi interposita à denegatione copie actorum si non deferat, iudex vim facere declaratur. n. 60.

Acta iudicij tanquam publica, & communia utriusque parti edi debent, ut se defendat. ibidem.

Sententia qua iudex pronuntiat, clericum remittendum, vel remittit ad iudicem suum Ecclesiasticum, interlocutoria habens vim diffinitivae dicitur, & ab ea appellatione emissa non delata vis fieri declaratur. n. 61.

Sententia lata super exceptionibus peremptorijs, de quibus ibi dicitur interlocutoria habens vim diffinitivae, & ab ea licite appellatur. n. 62. quod declaratur si incidenter proponantur exceptiones dictae, alias si principaliter dicitur diffinitiva. ibidem.

Appellatur licite à sententia, qua exceptiones opposita à tutore nominato ad se excusandum rejiciuntur, eique non deferens iudex vim facit. n. 63.

Ab omni decreto, quo rejicitur beneficium à iure concessum, licite appellatur. n. 64.

Sententia, qua iudex declarat, tutorem interim non administrare, est interlocutoria, & non appellabilis. n. 65.

Appellare an liceat à nominatione tutela remissive. n. 66.

Appellatio an licita sit ab exceptionibus oppositis remissive. n. 67.

Exceptio relevans dicitur, cum provenit à causa, iustam causante appellandi. n. 68.

Exceptio relevans an sit, arbitrio iudicis relinquitur. ibidem.

Appellans à reiectione exceptionis tenetur eam iustificare, & probare, alias gravamen non iudicatur. n. 69.

Veritate exceptionis non probata, negotium ad iudicem appellationis non devolvitur. n. 70.

Si veritas exceptionis deperse patet, non indiget comprobatione. n. 71.

Appellatio dicitur iustificata à denegatione induciarum deliberatarum. ibidem. à denegatione copia actorum communium. n. 72.

Appellatio legitima dicitur à processu ad ulteriora per iudicem recusatum, & iustificata, licet causa recusationis probata non sint. num. 73.

Appellatio iustificata dicitur à reiectione exceptionis opposita, & incontinenti eius probatione oblata. n. 74. & 75.

Appellatio interponitur non solum à reiectione exceptionis, verum etiam non admissa eius probatione. n. 76.

Appellatio iustificata dicitur à reiectione exceptionis peremptoriae, cuius probatio incontinenti oblata fuit. n. 77.

Appellatio à reiectione exceptionis cuius probatio oblata fuit, suspendit, devolvit, & attentata inducit. n. 78.

Sententia diffinitiva, & processus factus à iudice post exceptionem legitimam oppositam, & eius probationem ob eam dicitur attentatum. num. 79.

Appellatio non erit legitima in casibus, quibus in arbitrio iudicis est, exceptionem oppositam reservare, licet eius probatio incontinenti offeratur. n. 80.

Iudex potest reservare exceptionem oppositam contra testem, quod sit infamis, vel criminofus ad probationem, etiam si probatio incontinenti offeratur, & appellatio non erit iustificata. n. 81. quia tenetur iustificare, & probare coram superiore. n. 82.

Merus executor non recipit probationes exceptionis oblatae. n. 83.

Appellatio interposita à gravamine illato iuris praesumptione, puta, à sequestro (etiam non expressa causa) legitima, & iustificata est. num. 84.

Sequestratio regulariter prohibita est. ibidem.

Appellatio interposita causa probabilis, & verosimilis, legitima est. n. 85.

Appellatio legitima est à reiectione exceptionis recusationis, & à processu ad ulteriora recusatione opposita facta. n. 86.

Sententia, qua iudex se recusatum vel non, respectum vel non, declarat, dicitur interlocutoria. n. 87.

Recusatio, & appellatio ab interlocutoria equiparantur respectu formae, secus tamen quoad alios effectus. n. 88.

Ad suspensionem iurisdictionis adequantur appellatio, recusatio, & relatio. ibidem.

Facta à iudice recusato an sint nulla vel annullanda, remissive. n. 89.

A processu ad ulteriora facta per iudicem recusatum legitime appellatur. n. 90.

A sententia arbitratorum iuris negativa, scilicet, recusationem non esse admittendam, aut causam non esse legitimam; appellatio legitima. num. 91.

Periculosum est coram iudice suspecto litigare. ibidem.

Ab articulo praedjudiciali cause principali licita est appellatio. n. 92.

Supplicatio habet locum in causa recusationis Senatorum. n. 93.

In recusatione iudices Ecclesiastici arbitri eliguntur, qui de causis recusationum cognoscunt. num. 94.

Appellare licet ab arbitris iuris. n. 95.

A sententia arbitratorum iuris affirmativa, videlicet,

licet iudicem legitime recusatum, non appellatur. n. 96.

A sententia arbitratorum, qua iudex legitime recusatus declaratur, potest ipsemet iudex recusatus appellare. n. 97.

Recusatus iudex, quando posit sine metu attentati, & nullitatis ad ulteriora procedere remissive. ibidem.

Pronuntiatio de torquendo reo est interlocutoria. num. 98.

Continet tamen damnum irreparabile, & ab ea appellatur, & tali appellationi non deferens iudex vim facere, declarat Senatus. n. 99.

Sive decretum continet torturam super principali negotio, sive ad habendam responsionem affirmativam, vel negativam. n. 100.

Iudex apposta appellatione à decreto torture, super sedere debet in causa, etiam si non sit inhibitus, vel inhibito praesentata. n. 101.

Idem ante appellationem ab eo, dum tamen sit intra tempus datum ad appellandum. num. 102.

Confessio emanata à reo extorta per iudicem post appellationem à decreto torture, est nulla, & inefficax ad condemnandum. n. 103.

Appellatio à decreto negativo torture licita an sit, & non deferre, vim fieri declaratur. num. 104.

In iudicij actor, & reus equiparantur, & quod licet reo, actori idem licere debet. n. 105.

Appellare non licet à decreto negativo torture, resoluitur à nonnullis. n. 106.

Iudex hodie raro pronuntiat, reum non torquendum. n. 107.

Appellare licet à decreto negativo torture pro veriori opinione, resoluit Author. n. 108.

Appellatio omni iure licita est à quibuscumque interlocutorijs respectibus merita causa, & negotium principale. n. 109.

Appellatio à torture decreto interposita tempore executionis, quo ad notitiam pervenit condemnati an suspendat, affirmans nonnulli. n. 110. & contrarium Author. n. 111.

Appellatio à comminatione torture licita est. ibidem. & n. 112.

Appellatio legitima à sententia interlocutoria, qua secum trahit paratam executionem, de iure est. n. 113.

Appellatio legitima à sententia excommunicationis per decretum interlocutorium prolata. num. 114.

Appellatio legitima à sententia, qua pronuntiat super compromittendo vel non ex forma statuti. ibidem.

Appellatio ab interlocutoria gravamen continente reparabile, si tamen cum difficultate magna reparatur. n. 115.

Idem si per appellationem à diffinitiva non reparatur in totum, nec perfecte. n. 116.

Appellatio legitima ab interlocutoria tangente negotium principale, vel substantiam ipsius. num. 117.

Sententia qua terminus assignatur, seu dilatio, est interlocutoria. n. 118.

Appellatio legitima ab hac sententia terminum brevem, seu minus longum assignantem. num. 119.

A sententia nimis longam dilationem concedente appellatur, si excedat terminum instantiae, secus si non excedat. n. 120.

Appellatur legitime à concessione termini, si causatim pars gravatur. ibidem.

Secunda dilatio in summarijs non datur, nec sine cause cognitione, alias nulla legitime appellatur. n. 121.

Appellatur legitime à denegatione termini ad probandum, & tali appellatione non deferente iudice vim fieri declarat Senatus. num. 122.

Appellatio legitima à denegatione dilationis petita per Procuratorem, nomine filij patrimonialis se opposentis beneficio patrimoniali vacato ad certiorandum cum sit in longinquo, ut veniat ad examen. n. 123.

Appellatio legitima à coarctatione terminorum à iure praescriptorum veluti ad praesentandum patrono datum, vel consanguineo ad retrahendam rem patrimonialem vel familia. num. 124.

Appellatio generaliter licita ab abbreviatione termini sine cause expressione. n. 125.

Dilationem non petenti iudex dare non tenetur. n. 126.

Parti impetratur non appellanti à denegatione dilationis petite. n. 127.

Dilatione minus brevis concessa non datur nullitatis sed appellationis remedium, cum dilatio non sit ordinis substantialis iudicij. n. 128.

Appellare licet à decreto renocatorio dilationis cum renocari valet si non appelletur. n. 129.

Appellatio legitima ab iniusta reiectione probationis, vel non admissione approbandum. n. 130.

Res per negationem efficitur dubia. ibidem.

Iudex cui nihil constat, nihil discernere potest. n. 131.

Iudex condemnans non admissis probationibus dicitur in dolo. n. 132.

In quocumque iudicio etiam summario, requiritur plena probatio. ibidem.

Papa nec alius condemnat absque debita probatione, cum sit contra ius naturale. n. 133.

Non probans dicitur carere iure. n. 134.

Iudice non admittente probationes sed sine eis iudicante nullum dicitur iudicatum. n. 135.

Procedit tamen si à tali denegatione admissionis probationis appelletur, alias tenet iudicium. n. 136.

A iudice negante beneficium legis licitam esse appellacionem. *ibid.*
 Sententia super admittenda vel reiicienda probatione est interlocutoria. n. 137.
 Ab interlocutoria, qua iudex partem excludit approbando, licite appellatur. n. 138.
 A nimis breui termino dato ad probandum licite appellatur. n. 139.
 In probationibus stat tota virtus cause. *ibid.*
 Sententia lata super admittendis vel reiiciendis articulis est interlocutoria. n. 140.
 A reiictione vel admisione articulorum pertinentium, vel impertinentium, licite appellatur, tanquam a preiudiciali. n. 141.
 Articulus est actus preparatorius ad probationem, sicq. de ipso indicandum est, ac de ipsa probatione. n. 142.
 Circa articulos, & probationes impertinentes reiectas non cadit appellatio. *ibid.*
 Articulorum copia danda est ei, contra quem testes producuntur, non tamen copia interrogatoriorum danda est producenti testes. num. 143.
 Appellatio licita à iudice dante copiam articulorum producenti testes. n. 144.
 Appellare licet à denegata remissoria ad testes examinandos. n. 145.
 Appellare non licet à concessione remissoria ad examinandos testes in civilibus causis. num. 146.
 Appellare licet à tali concessione remissoria in causis criminalibus. n. 147.
 Appellare non licet à tali concessione remissoria in casibus, quibus iudex concedere potest, secus in casibus quibus non potest. num. 148. & quales isti sint remissive. n. 149.
 Appellatio licita ab admisione vel reiictione testium, an scilicet tales testes admittendi, vel non admittendi. num. 150. quia est interlocutoria continens damnum irreparabile. num. 151.
 Appellatio prohibita à diffinitiva non censetur prohibita ab interlocutoria reiiciente testes, vel admittente. n. 152.
 Licita est appellatio in omnibus casibus, in quibus iudex sua interlocutoria admittit testes post lapsum termini probatorij, vel testes inhabiles. n. 153.
 In possessorijs vel alijs causis, in quibus non datur appellatio, ab admisione testium post terminum vel inhabilium legitima est. num. 154.
 Appellatio emissa à iudice non admittente exceptiones, vel repulsas contra personas testium maxime se essent admittenda, legitima est. num. 155.
 Publicatio attestatorum interlocutoria est. num. 156. & processus esse, & de substantialibus processus. n. 157.

Sententia, non facta publicatione, lata non valet. *ibidem.*
 Appellatio legitima à denegatione publicationis testium. n. 158.
 Appellatione interposita à negata publicatione sententia est nulla, secus si appellatio non sit interposita. n. 159.
 Publicatio respectu partis dicitur de ordine iustitia, non de ordine substantiali iudicij. *ibid.*
 A denegatione tacita vel expressa appellare licet. n. 160.
 A denegatione copie processus publicati legitime appellatur. n. 161.
 A receptione testium, & probationum post conclusionem in causa appellatio legitima. num. 162.
 Parte non opponente valet receptio testium post publicationem. *ibid.*
 Appellatio admittenda est à receptione testium facta post publicationem, partis oppositione non obstante. *ibid.*
 Iuramentum in litem quando, & quomodo, & in quibus casibus locum habeat, remissive. num. 163.
 A iuramenti in litem delatione an liceat appellare. *ibidem.* & affirmativa proponitur. num. 164.
 A delatione iuramenti delati parti de utriusque consensu an liceat appellare. n. 165.
 I. generaliter 12. §. sed iuramento C. de rebus creditis, & in §. sibi declaratur. n. 166.
 Appellare non licet ab eo quod quis procuravit fieri. *ibid.*
 Appellatio non admittitur in relatione iuramenti, & sententia diffinitiva super ea lata, quando actor desert iuramentum reo, & reus recusans id iuramentum actori referi. n. 167.
 Appellare licet à delatione vel relatione iuramenti à parte parti delati, quando exceptiones legitime opponuntur ad non deferendum seu referendum, & tamen compellitur deferre, vel referre. n. 168.
 Ab actu, quo non appellatur regulariter, conceditur appellatio alleganti exceptiones legitimas ad illum actum ne deveniatur. *ibid.*
 A iuramenti delationis negatione cum in locum succedat probationis legitime appellatur. num. 169.
 A iuramenti calumnie delatione non appellatur. num. 170.
 A precepto iudicis de recognoscenda scriptura non appellatur, nec appellacioni non deferens iudex ecclesiasticus, non vim facit. num. 171.
 Appellatio legitima ab intricatione processus, & preposterazione ordinis iudicialis. numer. 172.
 Possessorium prius debet terminari, quam petitionum. *ibid.*

Quoties

Quoties concurrunt due cause, criminales videlicet, & civiles, prius de criminali cognosci, & determinari debet. n. 173.
 Causa status, seu natalis, & causa hereditatis concurrentibus, prius de ea, qua alteram perimit, & ei preiudicium generat, cognoscendum est. *ibidem.*
 Prius de hereditate, rei vendicatione, vel proficilio actionibus, cognoscendum, quam de disordio iudicio, si possessor coharens seu consocius ab alio negetur. n. 174.
 Ordo iuris est, creditorem prius principalem debitorem, quam fideiussorem eo non excusso convenire. num. 175.
 Prius mandatores, & fideiussores excutiendi sunt, antequam deneniatur ad tertios pignorum possessores. n. 176.
 Appellatur ab interlocutoria super comparatione literarum facienda vel non, cum concernat articulum probationis amittenda. n. 177.
 Discordiam ortam inter iudices duos super iurisdictione, si superior vel arbitri electi componant, & decernant, à tali pronuntiatione non appellatur. n. 178.
 Aliud tamen in arbitris super recusatione declarantibus, dicendum est. *ibidem.* remissive. *ibid.*
 Ab interlocutoria, qua quis admittitur ad cessionem bonorum in casibus, quibus non debet licite appellatur, & quales isti sint, remissive. num. 179.
 Ab interlocutoria renocatoria alterius legitime appellatur, ut in exemplo ibi. n. 180.
 Mandatum executorum virtute sententia, vel instrumenti gaurentigij, est sententia interlocutoria habens vim diffinitiva. num. 181. & an ab eo appellatur, remissive. *ibid.*
 Appellatio admittitur à decreto expeditionis executorialium sententia translata in rem indicatam, breuiter tamen contradictio discutitur. *ibid.*
 Sententia mulctæ est interlocutoria, qua habet vim diffinitiva, & reuocari non potest, licet alij contra, remittitur tamen ob paupertatem. num. 182.
 A sententia mulctæ vel eius excessu licet appellare, remissive. *ibid.*
 Sententia desertionis est interlocutoria, qua habet vim diffinitiva, & lata super sententia diffinitiva, diffinitiva est, & an ab ea appellatur, remissive. n. 183.
 Sententia super instantia precepta lata, est interlocutoria, qua habet vim diffinitiva. num. 184. & ab ea appellatur licite. *ibid.*
 Sententia super attentatis an sit interlocutoria habens vim diffinitiva discutitur, & an ab ea liceat appellare, remissive. *ibid.*
 Sententia interlocutoria ab observatione iudicij an habeat vim diffinitiva, discutitur. num. 185.

Sententia, qua quis in expensis damnatur, est interlocutoria habens vim diffinitiva, si separatim à diffinitiva proferatur, secus si indiffinitiva. num. 186. & ab ista interlocutoria expensarum appellatur. *ibid.*
 Appellatio ab interlocutoria annotationis bonorum legitima est. n. 187.
 Reus absens cuius bona descripta, & annotata fuerunt, comparens licite appellat à tali annotatione. *ibid.*
 Contumax non auditur appellans. *ibid.*
 Sequestratio prohibita est, descriptio tamen permessa. *ibid.*
 Reuocatio precepti de non edificando dicitur interlocutoria, habens vim diffinitiva, à qua licet appellare. num. 188.
 A precepto de agendo contra nominatum, non datur appellatio. n. 189.
 Preceptum inhibitorium de non soluendo factum debitori non valet, nisi pro rata, & concurrenti quantitate creditoris, & ultra partem crediti eius, in cuius fauorem preceptum inhibitorium relaxatum est, non interest. num. 190.
 Exactio precepti inhibitorij virtute facta, totius debiti si impediatur, licite appellatur. num. 191.
 Accumulatione litium, & processuum an liceat appellare, remissive. n. 192.
 Accumulatio processuum, quando habeat locum, remissive. *ibid.*
 A sententia permittente appellacionem in casu prohibito an liceat appellare, remissive. num. 193.
 Sententia, qua declaratur valere appellacionem, seu posse appellare, est interlocutoria, habens vim diffinitiva. *ibid.*
 A reiictione vel admisione appellacionis, an admittatur appellatio, remissive. *ibidem.* & admitti resoluitur. n. 194.
 Et distinctio proponitur remissive. *ibid.*
 Ab actu in quo sententia non proferitur, & ex eo pars grauatur, licet appellare. n. 195.
 Veluti à tarditate iudicis in non proferendo, vel procedendo. *ibid.*
 Index qui ter monitus, & requisitus aliquid facere, nihil respondeat, videtur negare, & à tali denegatione iustitia licite appellatur. num. 196.
 A grauamine illato in non faciendo licite appellatur. num. 197.
 Qui non loquitur, & obmutescit, videtur iustitiam denegare. n. 198.
 Monitio seu requisitio unica vel trina diuersis vicibus, aut trina vno contextu facta iudici an sit necessaria, ut videatur iustitiam denegare, remissive. n. 199.
 Iudex potest suam interlocutoriam renocare, siue ab ea appellatum sit, siue non. n. 200.

A reuocata

A reuocatione interlocutorie seu grauaminis an licita sit appellatio disputatur. n. 201. Reuocatio interlocutorie seu grauaminis interlocutoria est. ibidem. & num. 202. contra num. 205. Quod est de genere prohibitorum, de eo idem iudicandum est. quod de ipso genere. n. 203. Regula quod in dubio censeatur appellatio permissa declaratur, quando sumus in casibus permissiuis appellacionis, secus in casibus prohibitiuis eius, nam tunc in dubio prohibita censeatur, ut in exemplis ibi. n. 204. Si pars a grauamine reuocato poterat appellare, poterit contrarius a grauaminis reuocatione, quod idem ius seruetur in eius repositione, quod in reuocatione. n. 206. Valet argumentum de contractu ad distractum, & constitutio, statutum, seu dispositio loquens de contractu, habet etiam locum in distractu. ibidem. Contractus, & distractus indicantur eiusdem nature. num. 207. Quando contractus est bona fidei, eo casu distractus, seu contractus liberatio erit bona fidei similiter. n. 208. Habitus si est bone fidei, similiter erit priuatio. num. 209. Solemnitas requisita in contractu, eadem requiritur in distractu. ibid. Necessaria in actu producendo seu sciendo, eadem requiritur in eo soluendo, vel destruendo. num. 210. Legitimum est argumentum de facto ad distractum. ibidem. Quando militat eadem ratio in sententia interlocutoria, que in reuocatione eius legitime appellatur ab utraque. n. 211. Appellare licet ab interlocutoria sine negativa, siue affirmatiua, concurrentibus qualitatibus Concil. Trident. sess. 24. cap. 20. ut in exemplis ibi. n. 212. & 213. Argumentum de contractu ad distractum validum est cum identis rationis concurrat in utroque, etsi res alias diuersissime sint. num. 214. A reuocatoria interlocutoria grauaminis appellatur, quando ex tali reuocatoria oritur grauamen preiudiciale, non in ipso grauamine, ut in exemplis ibi. n. 215. & 216. A sententia lata negativa super recusatione licet appellare, secus ab affirmatiua. ibid. Arbitri iuris pronuntiantes causam recusationis non esse legitimam, si reuocant postea talem pronuntiationem, a tali reuocatione non licet appellare, secus e conuerso, si declarantes legitimam recusationem, declarationem reuocant, a tali appellatur. n. 217. & 218. Arbitri iuris possunt reuocare suam interlocutoriam. ibidem.

Appellatur legitime a repositione seu reuocatoria iudicis non valentis reuocare. d. n. 218. Senatus vim non fieri declarat, quando index Ecclesiasticus non detulit appellacioni interposita a reuocatoria, quando in ea non concurrunt cause grauaminis, aut repositionis, de quibus supra. n. 219. Index se non iudicem declarans mediante appellacione interposita, a tali declaratione iurisdictionem reassumit, & videtur reuocare declarationem, que vim habet diffinitiuam. num. 220. Decisio Rote 36. in nouis declaratur. n. 221. Senatus qualiter se habere debet, quando negotium per viam violentie appellacionis non delate a repositione seu reuocatione grauaminis. num. 222. Appellatio ab interlocutoria eximit appellatorem a iurisdictione iudicis a quo. n. 223. Index a quo sine metu attentati procedit ad ulteriora, non obstante appellacione ab interlocutoria, quousque sit inhibitus canonicus. num. 224. Appellatio a lege reprobata non inuat appellatorem, nec manus ligat iudicis a quo. num. 225. & a processu eius non appellatur. ibid. Appellatio ab interlocutoria mera non suspendit iurisdictionem iudicis a quo, ut supra, secus si non sit mere interlocutoria, sed qualificata qualitatibus Concilij; supra, quia tunc suspendit. num. 226. & habet utrumque effectum. num. 227. & num. 234. Appellans a sententia interlocutoria vim diffinitiuam habente, tenetur seruare formam c. cordi, sicut appellans a diffinitiuam. n. 228. Statutum prohibens appellacionem ab interlocutoria non censeatur prohibere ab habente vim diffinitiuam. num. 229. Appellatio ab interlocutoria continente damnum irreparabile per diffinitiuam suspendit iurisdictionem, & causat attentatum. n. 230. idem si contineat damnum irreparabile cum difficultate tamen. n. 231. Per appellacionem ab interlocutoria continente damnum irreparabile, vel reparabile cum magna difficultate, taliter suspenditur iudicis a quo iurisdictione, ut non sit necessaria inhibitiua. num. 232. Indice a quo procedente non obstante appellacione ab interlocutoria damnum irreparabile continentem, potest puniri, & impune resisti. num. 233. Decretum Senatus primum scilicet, que otorgue y reponga, &c. continet, iudicem debere omnia reponere facta tempore ad appellandum, usque ad tempus, quo reponit. n. 235. Quis omne dicit, nihil excludit. n. 236. Dictio omne, vulgo todo, vniuersalis est, & cuncta comprehendens. n. 237.

Et

Et continet in se vniuersalem significationem. n. 238. Verba decreti Regij, despues de la appellacion, comprehendunt omnia attentata, que ipsam appellacionem subsequuntur. num. 239. & qua attentantur iudicem, & reponit iterum attentans. ibid. Que in continentibus sunt censetur inesse. ibid. Nihil fecisse dicitur index, qui reponit, & statum attentat. ibid. Decretum Regium non se extendit ad ea, que index inter procedendum grauauit post effectiuam repositionem virtute decreti. num. 240. Dispositio adiecta verbo vel participio, debet intelligi secundum tempus verbi, seu participij. num. 241. Lex vel statutum vtiens verbo de preterito, non extenditur ad futurum. num. 242. Que de nouo emergunt nouo indigent auxilio. ibidem. & noua res nouum exigunt remedium. ibidem. Recurri ad Senatum posse appellatorem, etiam si appellatio delata sit, dummodo ea non obstante index innovat circa intellectum l. 36. tit. 5. lib. 2. recopil. n. 243. 244. & n. 245. Violentia consistit non solum in appellacione non deferendo, sed etiam in ea spreta procedendo, & de intellectu legis l. iulia l. 1. ibidem. Appellatio ab attentatis legitima, & ideo ea interponenda de nouo post appellacionem a diffinitiuam, & ut reponi possit Senatum Regium adire cautela traditur. n. 245. Alia plures interlocutorie, quorum appellaciones an recipi debeant proponuntur, remissiuam. num. 246. Declaratio sacre Congregationis refertur, plura disponens circa appellacionem ante diffinitiuam. num. 247.

PERIVS cap. 2. part. 1. casus congestissimos exceptos, & specialiter a l. Regia eorum prohibita cognitio, per hanc viam violentia presentem autem, de quo nunc agimus, cum latiore examinationem exigat, commodiori loco reseruari debemus, circa quem in hac formalia verba disponit lex Regia 37. tit. 5. lib. 2. recopil. Porque fomos informados, que de las audiencias se trahe por via de fuerza muchos procesos Ecclesiasticos por que no otorgan las appellaciones, de autos interlocutorios y esto es en grande agranio de las partes, y se impide la vista de otros muchos negocios: mandamos a los Presidentes y Oidores de las dichas audiencias, que de aqui adelante no libren cartas para traher por via de fuerza procesos algunos Ecclesiasticos de autos interlocutorios, salvo, si fueren tales que tengan fuerza de Salgado de protect. Reg. Tom. I.

diffinitiuam, y que en ella no se pueda reparar, &c. quod quidem iustissime sancitum fuisse, apparet ex rationibus adductis superius cap. 2. vbi alias fallentias retulimus, & inter alias hae est: quia omni iure tam ciuili, quam Canonico prohibita extat appellatio a mere interlocutoria sententia, ut bene aduertit Gaspar Rodriguez de annuis redditibus, lib. 1. cap. 17. num. 75. Et licet iure Canonico potest appellari, non solum, a sententia habente vim diffinitiuam, damnum irreparabile continente, aut causa principali preiudiciali; sed etiam a mere interlocutoria, & quocumque grauamine c. super eo el. 2. de appellat. cap. 1. eodem tit. in 6. Petrus de Bellaper. in l. unica num. 9. versicul. caueatis ff. nihil innovari appellat. pendente, & in l. iunius numer. 13. in fine, Cod. de procura. Cynus in l. ante sententia. & Paulus de Castro num. 1. Cod. quorum appellat. non recipiant. Bald in l. 2. num. 4. versiculo quaro modo, Cod. de Episcop. audientia. Angel. Aretic. in l. 2. num. 2. 3. ff. de appellat. recipien. Franch. in rubrica de appellatio. sub num. 17. & in d. c. super eo sub n. 14. & num. 16. versiculo ex predictis de appellat. & Maranta in suo Speculo p. 6. actu 2. princip. verbo, & quandoque appellatur. limi. 1. 4. num. 303. & 306. fol. 504. Capella Tholof. decisioe fin. num. 2. Vestrius in praxi lib. 7. cap. 3. sub num. 1. & Grauat. in adnotat. ad eum lib. 3. cap. 10. num. 6. Carauita in ritu 264. num. 6. & Contard. in l. vnic. in 3. opposicione sub numer. 4. & limi. 3. num. 1. c. si de moment. possessio. Tamen nouiori dispositione Concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 20. ad ius ciuile toudatu fuit, & utrumque iudicium, tam Ecclesiasticum, quam seculare, in hoc adaequatum est, ex eodem Tridenti. decreto, per quod patet in foro Ecclesiastico sub lata est appellatio a sententia mere interlocutoria, nisi habeat vim diffinitiuam, vel contineat grauamen irreparabile, per diffinitiuam, vel a diffinitiuam non liceat appellari: quod & ad causas criminales extendendum esse, disponit idem Tridentin. sess. 13. de reform. cap. 1. in fin. & circa d. decretum 20. Concilij Trident. sess. 24. de reformat. Videndi sunt Zerola in praxi Episcopa. 1. part. verbo appellatio §. 1. pag. 19. Gondizaluus de Paz in praxi tomo 1. part. 6. in proximo num. 25. Barbosa super remissione ad idem Concilium c. 20. n. 5. asserentes, hoc decretum procedere, tam in interlocutoris latis, tam a iudice ordinario, quam a delegato, tam in prima instantia, quam in secunda, quia non est correctorium iuris communis, sed potius declaratoriu, & omnis dispositio, per quam redactum est ad ius commune, fauorabilis est, & amplianda. Et nonnulla in comprobationem adducit Paz vbi proximè. Marquesa.

questia. de commiss. 1. part. cap. 12. num. 17. & 18. & num. 52.

Iure etenim communi, & Regio hoc extar dispositum, vt à merè interlocutoria emissæ appellations non sit regulariter defendendum. *l. apertissimi Cod. de iudicij. l. ante sententia.* & ibi glossa, Cynus, B. Paulus Castr. omnes numero 1. *Cod. quorum appellat. non recipian.* Speculator in titulo de appell. §. in quibus versiculo 14. sub num. 15. Bartol. in l. 2. numero 2. ff. de appellat. recipien. vel non. Bald. in l. arbitrio sub num. 4. ff. qui satisd. cogan. Papiens. in pract. in forma appellat. à sententia diffinita in gloss. coram vobis sub numero 9. folio 405. Franc. in rubrica versiculo 2. est pramittendum, de appellat. Socinus in regul. 2. 4. appellatio in qualibet causa. fallen. 1. Nicellus tractatu de concord. gloss. fallen. 10. numero 40. fol. 192. Caraita Ritu 264. numero 7. Afinius in praxi §. 1. numero 26. folio 6. Maranta, & Vestrius vbi 7 proxime. nisi dic interlocutoria contineat damnus irreparabile per appellationem à diffinitiva, vel eius vim habuerit, aut sit causæ principalis præiudicialis l. 2. de appellat. recipien. l. ante sententia Cod. quorum appellatio non recipian. l. 13. tit. 23. p. 3. & in l. 3. titulo 18. libr. 4. recopilat. l. 10. titulo 7. libr. 2. eadem compilat. quæ disponit super interlocutoris in causis criminalibus. tenet B. in d. l. 2. ff. de appellat. recipien. Perufinus numero 2. Præposit. numero 9. in cap. super eo el. 2. de appellatio. Bal. in l. 2. numero 5. Codic. de Episcopali audientia. Cosmas in pragmati. sanctio. tit. de causis. versiculo nec quidem column. 3. Alexan. Sciaticus in practi. iudi. cap. 4. & communiter Doctores scribentes in d. l. ante sententia, & in d. l. 1. & 2. Rebuffus in rep. l. quod iussit numero 76. versiculo 3. quando damnus. Paz in praxi 6. part. tom. 1. in proæmio. numero 20. cum sequentibus. Cardin. Tusc. pract. concl. tom. 1. litera A, concl. ... & alij plurimi in discursu passim videndi.

8 Sed quia in d. l. 3. titulo 5. libr. 2. recopilat. ad imitationem Concilij Tridentini (cuius vestigijs semper in omnibus Regia Catholica Maiestas, & præcipuè in violentiarum harum cognitione inhæret) permittitur huiusmodi appellations ab interlocutoria processum trahi ad suprema posse tribunalia, si talis sententia habeat vim diffinitivæ, contineatve damnus irreparabile per diffinitivam, nam cum ipsi non delatis, vim committi certum sit: & vtile, & necessarium erit tunc Principem suo officio vti. ad eam subleuandam & tollendam: iuxta c. Regum officium 23. quest. 5. & cap. administratores eadem causa, & q. c. proximus 11. q. 1. cum iis, quæ superius retulimus latè in c. 1. & 2. quapropter non inuicè iudicavi; quæ hæ sic qualifica-

tæ sint interlocutoria sententia in medium proferre. Et imprimis à citatione verbali, vel reali videndum erit, quando sit appellationi deferendum, & amplectens citationem verbalem, hoc est civilem, affirmandum esse, regulariter non esse deferendum appellationi interiectæ à citatione valida, etiam iure civili. tum, quia est merè interlocutoria; tum quia eius grauamen reparabile est per appellationem à diffinitiva, ita docet Bart. in l. 2. quest. 2. num. 12. versus fin. ff. de appellat. recipien. quem referens sequitur Bellamer. in cap. super eo quest. 13. num. 16. de appellat. Ruginellus in tractatu de appellatio §. 2. cap. 3. num. 184. Zerola in praxi Episcopali 2. p. verbo appellat. quest. 6. Rebuffus tom. 3. tractatu de sentent. execut. in princ. numer. 3. fol. 218. vbi exemplificat in rescripto, cuius 10 virtute quis citatur, quia ab hoc solùm non potest appellare, sed debet per se, siue per suum procuratorem comparere, & exceptiones opponere & allegare. & generaliter veram esse hanc doctrinam in omnibus causis civilibus dicit Rebuffus vbi proxime gl. 3. fol. 232.

A citatione autem reali (quæ importat 11 capturam personæ, secundum glossam Bartol. Alexan. & Doctores in l. 2. ff. de iurisd. omnium iudic. & in l. consentaneum, C. quomo. & quando index, quæ regulariter non fit in civilibus, nisi in aliquibus casibus congectis à Maran. de ordine iudicio. 6. part. in prin. numer. 58. & sequentibus fol. mibi 365.) appellatio interposita non suspendit eius effectum (non loquor hac in parte de appellatione ab ipsa captura, & citatione reali, quæ iam sortita est effectum, de qua nos alibi commodius egimus) sed loquor de appellatione duntaxat à præcepto de capiendo, & incarceratione expedito à iudice, saltim ad hunc effectum, vt captura suspendatur, cum appellatio nullatenus erit admittenda, vt suspendat capturam, & quominus delinquens carceribus mancipetur, quod obiter tenet Gasp. 13 Rodriguez de annis redditibus lib. 1. c. 17. num. 52. ex Alciato conf. 16. num. 14. libr. 7. & Lancelot. de attent. 2. part. cap. 12. limi. 4. numer. 16. Iulius Clar. in pract. crimin. quest. 46. numer. 2. vbi dicit quòd si reus videns se ad carceres conduci appetlet, de iure dici posse (stante appellatione) non esse carcerandum, quia nihil nouari appellatione pendente: tamen verum, & certum esse de consuetudine contrarium seruari, vt etiam testatur Guido Papæ in decisione Delphinal. 235. quem refert Francif. Marc. decisio. 915. incipit, quero an pendente numer. 4. nec dicitur iudicem, qui delinquentem iubet carcerari, aliquid contra eum innouare, sed potius videtur ius

tur ius publicum, & suum tueri, ne illegi- 15 giat, pænàmque delicti euadat. Et certè si appellatio delinquentem relaxaret, frustratorium esset carceres edificare, vt inquit Iulius Clarus, vbi proxime, cum quo transit Cardinal. Tuscus practi. conclusionum litera A, conclusione 101. numer. 111. mihi autem videtur, & consuetudine, & iure defendi posse, tum quia, quod dilationem non patitur, non suspenditur per appellationem, l. fin. ff. de 16 appellat. recipien. sed hæc captura non recipit dilationem, quia periculum est in mora, secundum Alexan. & Iason. in l. si fidei iussor §. si satisfactum colum. 1. ff. qui satisfacti cogantur. Alexand. in l. de vnoquoque colum. 2. 17 deinde quia hoc fugæ periculum sufficiens est ad impediendam, & excusandam citationem, secundum Bald. in l. si quis curialis in primo notabili, Cod. de Episcop. & clericis. idem in l. si filio in fin. ff. solus matrimonio. Maranta Robert. de ordine iudicio. 6. p. titulo de citatione numero 15. folio 317. & alibi passim per Doctores, quæ est de iure naturali & diuino, ergo nihil mirum vt appellatio etiam minimè admittatur hoc casu, saltim quoad effectum suspendendi capturam. Quod etiam, & idem procedit in inquisitione malè formata, id est, in easu, quo non debuit formari, quia tunc datur appellatio, secus si ex cap. innocentie malè 18 formata dicatur, ex Bald. in l. 2. numero 10. questio. 4. Codic. de Episcopali audientia. sequitur Ang. Aretinus in l. 2. numer. 31. ff. de appellat. recipien.

19 Hæc autem conclusio, quæ dicitur à citatione civilium minimè applicetur; fallit, quando quis appellat à citatione continente breuiorem terminum, quam oportebat concedi, quia talis citatio nulla est, & minimè citatum arctat ad competendum, nec etiam post ipsum terminum, vt ex Cassiodoro decisione 6. de dolo & contumacia. & per ea, quæ tradit Afflictus in constitutione, incipit. si quis vestrum, in 7. colum. libr. 1. constituto. Regal. folio 182. & sic cum præbeat iustam causam appellandi, vim faciet iudex Ecclesiasticus, si appellationem vt legitimam non admiserit. Anto. de But. in cap. 1. de dilat. Bonifa. in Clem. 1. colum. 2. 6. notab. de iudicij. & ex Dominicis, & alijs ita decisum fuisse à Rota; testatur Puteus decisione 150. num. 3. & sequentibus, libro 3. Hieronymus Gonzalez in reg. de mensis, & alterna. gloss. §. 1. titulo de nullita. attentata. in caus. benefic. numero 193. Zerola in praxi Episcopali, secunda parte 20 versiculo appellatio questio. 6. vbi idem dicit, quando citatio est peremptoria, qua abbreviantur dilationes. quod & idem firmat Caputaquens. decisione 38. capit. 1. & ibi gloss. Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

& Abb. numer. 7. versiculo venio ad glossam, & numer. 8. versiculo circa predicta. & latius numero 10. versiculo 2. principaliter de dilatio. Gregor. Tholof. tractatu de appellat. libr. 1. cap. 11. sub numer. 2. versiculo si quis vocetur. B. in l. 2. quest. 2. numer. 12. ff. de appellat. recipien. Rebuffus in tractatu de sentent. execut. articulo 7. gloss. 5. numer. 4. tom. 1. post hæc Sigismund. Escacia de appellat. quest. 17. limit. 47. membr. 1. sub numer. 7.

Secundò fallit, quando quis citatur ad 21 locum non tutum, quia ab ea citatione rectè potest appellari cap. ex parte el. 1. 47. in ordine de appellat. cap. accedens el. 2. vt lite non contestata. Hieronymus Gonzal. vbi proxime numero 194. Zerola d. quest. 6. Ancharra. consilio 158. numero 29. & sequentibus. Cardinal. Tuscus practi. conclusio. tom. 1. conclusione 397. numer. 8. vbi hanc limitationem sublimitat. & in tantum hæc appellatio est legitima à citatione ad locum non tutum; vt procedat etiam in citatione reali, hoc est, quando personaliter ducitur ad locum suspectum, vt possit etiam de iure civili appellare, secundum Bartol. quem referens sequitur Bellamera. in cap. super eo questio. 13. numer. 16. de appellat. Bald. in l. 2. versiculo Canonista dicunt, de Episcopali audientia. Escacia de appellat. questio. 17. limit. 47. membr. 1. numero 22. vbi reddit exemplum, vt tunc lo- 23 cus non dicitur tutus, quando quis fuit citatus ad locum pestis, aut aëris intemperie contagiosum, Franch. in cap. ex parte tua numer. 23. versiculo ultimo queritur, de appellat. Hieronymus Præue. tractatu de peste, & eius privilegij rubrica de iudicij numero 1. & sequentibus tom. 8. folio 176. in fine numero 17. gloss. Afflictus, Gail, & alij citati, & secuti ab Escacia libr. 1. cap. 32. num. 3. & isthæc exceptio potest allegari per quemcumque, absque alio mandato, & satisfactione, vt post disputationem concludit Franch. vbi proxime, numer. 15. quest. 2. & vt veriore sequitur Escacia in d. libro 1. tractatu de caus. civil. & crimin. cap. 9. num. 1912. vide Gabr. in pract. conclus. lib. 2. tit. de except. conclus. 3.

Quæ conclusio vltorius limitatur, vt quando quis citatur non citandus, puta, quando iudex delegatus, cognoscendo contra expressum in rescripto, vult citare non expressum, nec aliter comprehensum, etiam virtualiter, Guido Papæ tractatu de appellat. questio. 49. sub numero 39. Gregor. Tholof. in tractatu de appellat. libro 1. capit. 11. sub numero 2. versiculo si quis vocetur folio 86. Escacia de appellat. questio. 17. limit. 47. membro 1. numero 24.

Postquam autè citatus in iudicium vene- 24 rit, solet variis se tueri exceptionibus, quas S. 2 si legit

si legitimæ fuerint, siue dilatoria siue peremptoria, tenetur iudex admittere, quod si non fecerit, poterit ab eo licite appellari, ex capite irreparabilis grauaminis, nam si iudex tunc oppositis exceptionibus interloquatur, ad vltiora esse procedendum, vel respondendum, potest appellari, quia grauamen litiganti illatum non potest tolli per appellationem à diffinitiuâ, Bartol. in l. 2. quest. 4. num. 16. ff. de appellat. recipi. Bellamera in cap. 12. super eo quest. 16. sub num. 16. de appellat. Bald. in l. 2. quest. 5. num. 11. Cod. de Episcop. audien. Felinus in cap. suborta 2. sub num. 4. colum. 4. de sententia, & re iudi. Guido Papæ decisione 75 sed circa num. 3. idem Guido Papæ in tract. de appellat. quest. 60. num. 45. folio 59. Ruginell. in tractatu de appellat. §. 2. cap. 3. num. 57. Franc. in cap. significantibus 49. in sumario, & in num. 3. de appellat. & num. 7. Bartol. & Paulus de Castro in l. eius qui. numer. 1. & sequentibus ff. de appell. recipien. idem Bartol. in l. ante sententiam 2. versiculo 5. quæro numer. 17. quia hoc dicitur grauamen vexationis & fatigationis, & irreparabilis per diffinitiuam, siue vexatio hæc tacita sit, siue expressa per processum ad vltiora, vt probant prædicti Doctores, & Escacia in tractatu de appellat. quest. 17. limitatione 47. membr. 1.

26 numer. 90. & sequentibus. affirmantes posse appellari, si exceptio, quæ apponebatur, erat legitima, vt tale grauamen sit irreparabile, si enim iudex cogit me litigare tempore, quo non debeo, talis molestia non poterit tolli per appellationem à diffinitiuâ, quia continet grauamen consistens in facto, coherensque personæ, Bellamera cap. super eo. 12. quest. 16. numer. 16. in fine. & clarius quest. 18. de appellat. Fului. Pacianus tractatu de app. probationibus lib. 1. cap. 58. sub num. 40. versiculo sed ab hoc, & num. 41. & 42. Ruginellus in tractatu de appellat. §. 2. cap. 3. numer. 299. quia

27 cum hoc grauamen consistat in facto, & factum infectum esse non possit, ideo irreparabile censetur, tenet Bal. in l. 2. quest. 5. num. 11. C. de Episcop. audien. Felinus vbi supra. & Guido Papæ d. decis. 75. n. 3. Rebuff. in tract. de sententiarum executione art. 10. gl. 1. num. 3. versic. 2. Lancelo. de attent. 2. p. 12. limi. 1. n. 96. & ideo, quando iudex pronuntiat, nullam de exceptionibus oppositis esse admittendam, possit ab hoc grauamine appellari, scribit Speculator titulo de appellat. §. in quibus

28 num. 30. versiculo ceterum lib. 2. & quod si admittatur vel reiciatur exceptio petemptoria, possit appellari, quia est interlocutoria habens vim diffinitiuæ, scribit Maranta in suo speculo in 3. part. sexta part. in verbo, & demum fertur sententia n. 44. fol. 438. Escacia de appellat. quest. 17. limi. 47. membr. 1. num. 94

qui n. 95. pariter loquitur tam in opposita exceptione dilatoria, quam peremptoria, quia si postmodum iudex pronuntiet, esse procedendum ad vltiora, ab hac pronuntiatione datur appellatio, vt de exceptione dilatoria scribit Ange. Areci. in l. 2. numer. 36. versiculo quæro si opponatur ff. de appellationibus recipien. & statim multa huius doctrinæ reddentur exempla, prout est in pronuntiatione super competentia iudicis, & iurisdictionis, & in pronuntiatione, super mandato, & legitimitate procuratoris aut tutoris, & alia plurima, de quibus in discursu, & loquendo in non admissione exceptionis litis pendentis, seu præuentionis iurisdictionis (vt eius oppositio non obstante) possit is qui eam opposuit appellare, vt refert, & sequitur Escacia in tractatu causarum ciuil. & crimin. libro 1. cap. 12. numero 71. & iterum vbi proximè, n. 103. & Marque. in tractat. de commiss. 1. p. cap. 12. n. 62. loquens de tacita, & expressa reiectione.

Quæ doctrina non solum procedit, quando iudex reiiciendo exceptiones legitimas, expressè declarat, esse ad vltiora procedendum; sed etiam quando tacitè id facit, procedendo, scilicet, ad vltiora, nam in vtroque casu licitam esse appellationem ob neglectam exceptionem oppositam, sufficit enim quòd tacitè reiciat procedendo ad vltiora, licet verbo iudex nihil loquatur, sed duntaxat facto compellat, quia non minus est facere, quàm dicere. Philip. Fran. in c. ex parte 67. nota. 5. n. 4. & 8. de appellat. communem dicit Gallec. ad form. Cam. oblig. p. 3. c. deliqui. sub num. 18. fol. 361. Escac. d. membr. 1. num. 96. qui num. 99. hoc ampliat, vt non solum hoc casu detur appellatio, vt dictum est; sed etiam casu quo ipse iudex (neglecta exceptione) procederet ad vltiora, non adhibita causæ cognitione super eadem exceptione opposita, quia processus erit nullus, & loquendo de exceptione declinatoria, & incompetentiæ opposita, si non cognouisset iudex, non censetur pronuntiasse super ea, & ideo processus ad vltiora erit nullus, Ias. in l. 2. sub num. 46. versus finem ff. si quis in ius vocatus non ierit. Philip. Franc. in cap. ex parte M. 67. sub num. 9. ibi, Ideo si questio emergens sit super iurisdictione. & in cap. si duobus column. penultima sub numero 30. ibi, Intellige, quando iudex de exceptione cognouit. vbi sic declarat Innocentium in c. præterea de dilatoriis. Et quando iudex exceptione opposita incòtinenti procedat ad vltiora, ita, quòd de illa exceptione, in tanta temporis breuitate verisimiliter cognoscere non poterit, dicitur super ea non pronuntiasse, & processus ab eo gestus nullus,

nullus, vt factus sine causæ cognitione, quæ est de substantialibus iudicij; docet Franc. in d. cap. ex parte 67. sub num. 10. ibi, Super hac difficultate potest sic concludi. Escacia de appellat. quest. 17. limi. 6. membr. 7. num. 60. fol. 386.

36 Et tunc præcipuè poterit ab ista pronuntiatione de procedendo ad vltiora appellari, quando iudex oppositas exceptiones in finem litis referret, scribunt Abb. consil. 14. in diuina Trinitatis versiculo 2. probatur num. 2. lib. 1. Fuluius Pacianus tractat. de probationibus lib. 1. cap. 58. num. 50. Ruginellus in tractat. de appella. §. 2. cap. 3. num. 303. & ex Felino, quem refert, & sequitur Escacia causar. ciuil. & crimin. lib. 1. cap. 102. num. 2. & iterum in tractatu de appellat. quest. 17. limi. 47. membr. 1. num. 97. fol. 498. qui num. 98. rationem reddit, quia de emergere præiudiciali exceptione, & de negotio principali simul tractare non potest, quia esset confundere, & inordinatio processus non potest reparari per appellationem à diffinitiuâ, Bald. in authentica habita numer. 38. versiculo quæro nunquid ab ista, circa medium, Cod. ne filius pro patre. & aliquos refert, & sequitur Decius consil. 31. quod appellari, sub num. 2. de quo nos latè diximus hac 2. parte c. fin. vide etiam infra num. 80. cum seqq.

Ex quo fonte fluit, quòd si citatus post comparisonem allegat in primis exceptionem incòpetentiæ iudicis, aut iurisdictionis defectus; tunc si iudex pronuntiauerit se iudicem competentem, vel etiam incompetentem ab ista interlocutoria, quæ diffinitiuæ vim habet. gloss. singularis in authentica habita in fin. Cod. ne filius pro patre. secundum Roma. sing. 129. Auf. in decis. Capella Tholof. quest. 48. Guido Papæ in decis. Delphinal. q. 10. si iudex. Corletus sing. 5. incipit sententia. Felinus in cap. qualiter el. 1. colum. 5. de accusati. Anton. Trim. in addit. ad Vbert. de Bonacurte. in cap. peruenit in secundo de impedimentis, & exceptionibus fol. 55. & 99. Decius in cap. peruenit in 2. de appellat. in fine. Doctores in cap. significantibus de officio deleg. Iason in l. 2. num. 38. ff. si quis in ius vocatus non ierit. Bartol. in l. 2. de appellat. recipiend. Felin. in rubrica de sententia, & re iudic. Rebuffus in l. quod iuris in præfatione numer. 43. ff. de re iudic. quidquid Petrus Ferrarier. in practic. in forma. sententia interlocuto. super incompeten. distinguens inter iudicem pronuntiantem se incompetentem, & se pronuntiantem competentem, vt in hoc vltimo casu merè interlocutoria sit, qui audiendus non est, cum in vtroque diffinitiuæ vim habere, vt vltra supradictos Doctores ex aliis pluribus aduertit Valasc. con-

Salgado de protect. Reg. Tom. I.

sultatione 47. & est expressa l. 3. tit. 18. lib. 4. recopil.

Ab hac propterea pronuntiatione expressa, vel tacita appellationi interpositæ, vt legitimæ, iudex non deferens vim faciet, c. ex parte 5. 8. de appella. cap. significasti de officio delegati. Lait prator §. permittitur ff. de minoribus l. 3. titul. 18. lib. 4. recopilat. Ruinus consil. 1. lib. 4. num. 4. cum aliis per Menochium de adipiscenda poss. rem. 4. n. 822. & 823. Anton. Grauius in addit. ad praxim Vestrif. lib. 3. cap. 10. sub numer. 6. versiculo similiter quando quis iudicem competentem. Bald. consil. 2. vbi petitio. Cardin. Tuscus pract. conclusionum tomo 1. litera A, conclusionem 359. numer. 17. Rebuffus 3. tomo titul. de sententiarum executione, articulo 53. gloss. 1. numer. 9. fol. 242. & post Angelum, & alios firmat Berta. in repertorio verbo appellatio ab interlocutoria num. 15. post princip. num. 1. Fului. Pacianus de probationibus lib. 1. cap. 58. numer. 47. & de communi testatur Beccius consil. 2. 1. dubitatum fuit in fine, num. 42. & consil. 31. quod appellari num. 2. & 3. lib. 1. Ruginellus in tractatu de appellat. §. 2. c. 3. in verbo competentia, sub numer. 186. fol. 84. Escacia de appell. quest. 17. limi. 6. principali. membr. 8. à numer. 47. cum sequentibus. vbi copiosè profequitur. Rolandus à Valle consilio 33. numero 1. in fin. & numer. 2. & 7. libr. 4. Mynding. cent. 3. obseruatione 35. Guido Papæ d. decisio. ne 10. Valascus consultatione 53. tom. 1. Barboza in remissione ad Tridentinum sessione 24. de reformat. cap. 20. numer. 7. Aloysius Riccius in collecta. decisio. part. 4. collect. 136. quod etiam procedit in causis scholarium, vt per textum in authentica habita Cod. ne filius pro patre. resoluit post Abbatem Rebuffus in tractatu de privileg. scholasti. priuile. 163. Hieronym. Gonzal. in regula de mensis, & alternatiuis, gloss. 9. §. 1. titul. de nullitat. attent. in caus. benefic. n. 196. & sequent.

Si autem pars opposuerit contra libellum ineptum, quam exceptionem iudex non admiserit, potest à tali reiectione appellari in quacumque etiam causa, tenet Bald. consilio 2. 17. verba libelli numer. 2. libr. 2. Cardinal. Tuscus vbi proximè conclusio. 359. numero 38. idem si iudex ipse mandat super tali libello inepto procedere, quoniam pars non tenetur ei respondere. & idem est affirmandum in libello obscuro, & generali, super quo iudex mandat procedi, litem contestari, & responderi, quia tunc legitima reputatur appellatio. Paul. Castr. consil. 194. in princ. lib. 2. & iterum consil. 335. num. 3. & sequentibus libr. 1. & in principio consilij. Cardin. Tuscus vbi proximè num. 37. & sequent. quoniam hoc facit præiudicium causæ principali, secundum Bald. l. 2. num. 12. ff. de appellat. recipien.

recipien. Felin. in c. suborta sub num. 4. de re iud. Guido Papæ tract. de appell. quest. 60. num. 65. & decis. 75. num. 3. Ruginellus tract. de appell. §. 2. cap. 3. n. 57. & faciunt ea, quæ latè supra diximus, à num. 24. & quia hæc declaratio est interlocutoria habens vim diffinitivæ, non teneatur reus respondere libello tanquam inepto, ut notant Panor. & alij in cap. examine in si. de iud. per textum in l. metum §. sed quod prator ff. quod metus causa. vbi Bald. Romanus in rubr. ff. de re iud. idem Bald. in l. 2. q. 5. C. de Episcop. audien. Ioan. de Anani. consil. 93. viso processu, & ibi in additio. ad cum. Nicol. Nill. in repertorio verbo sententia quest. 12. Paul. Castr. in consil. 65. viso quodam in primo volumine. Rebuff. ubi proxime n. 44. quem de materia huius declarationis videre poteris ibi n. 76. ad fin.

45 Similiter vis fiet, si iudex non deferat appellationi à sententia, qua absoluit reum à contestatione libelli, quia talis sententia, licet sit interlocutoria, habet tamen vim diffinitivæ, ut tenet Angel. in consil. 297. incipit constitutio in princip. Philip. Franc. in c. cum cessante colum. vlti. vers. 2. 4. dubitatur folio 74. de appellatio.

46 Pariter etiam, si pars opposuerit de legitimatione personarum, puta, non esse quem tutorem, non procuratorem, aut legitimum mandatum carentem, non filium, & similia, quia licet sententia lata super hac exceptione, siue affirmatiuè, siue negatiuè lata, sit interlocutoria, secundum Bald. in l. 2. q. 8. Cod. de Episcop. audien. cap. ex parte 3. de appellat. vbi Præpositus, Angel. Socinus & Iaf. in l. arbitrio. colum. 1. ff. qui satisfacere cogantur. Petrus Ferraricus in praxi in forma interlocutoria super legitimat. persona. Ioan. de Anan. consil. 93. viso processu. Philip. Franc. in d. c. cum cessante in fin. de appell. Salicot. in l. post sententiam colum. 2. versiculo ad quartum, C. de sententijs & interlocutionib. Iaf. in l. nemo potest n. 58. in 2. lectu. de legatij 1. fol. 92. Paul. Castr. in d. l. arbitrio. Philipp. Franc. in cap. ex parte de appellat. Natta consil. 143. num. 7. per totum fol. 106. tamen ex c. articuli præiudicialis permittitur ab ea appellari, quia interposita vim iudex faciet non deferens etiam in quibuscumque summaris iudicijs (de quo alio loco copiosè diximus) tenet Bal. in d. l. 2. n. 14. & in Margarita decreta. verbo appell. q. 8. Petrus Duernas in regul. 52. fall. 6. Capel. Tholosa. decis. 38. Barbosa in remiss. ad Trident. sess. 4. de reform. c. 20. num. 6. Gama decis. 159. n. 2. Viuius decis. 302. Meno. de adipisc. post rem. 4. num. 824. & 825. Anton. Grauat. in add. ad praxim Vestrij lib. 3. cap. 10. sub num. 6. versiculo item admittitur appellatio. Pacia. in tract. de prob. lib. 1. cap. 58. sub n. 47. Sigismun. Esca. in tract. de appellat. q. 17.

47 Hinc etià est, quod à iudice pronuntiante, aliquem esse minorem, vel maiorem, prodigum,

limi. 6. memb. 7. n. 73. post Bald. vbi dicit non solum procedere hanc conclusionem, quando declaratio ista contingit in litis processu, sed etiam in executione, in qua admittitur appellatio hæc. Quod ideo procedit, quia regula generalis est, quod quando articulus interlocutorie præiudicialis esset negotio principali, de quo agitur, iudex violentiam committet, si à qualibet declaratione interposita appellationi non detulerit, cum iure permilla sit, text. in l. intra vile. vbi Bart. ff. de minoribus. Bald. in l. arbitrio n. 6. ff. qui satisfacere cogantur. Felin. in c. cum causam n. 6. vers. limita quarto, de senten. & re iud. Magon. in decisio. Lucana 23. num. 6. Bal. in l. fin. n. 5. vers. secundus est actus, Cod. de relatio. vbi idem dicit, quando interlocutoria inierit difficultatem circa causæ decisionem, Gregor. Lopez in l. 23. parti. 3. gloss. à Meno. de Gran. ad fin. Hiero. Gonzalez in regul. de alternatiuis gloss. 9. §. 1. in annotatio. num. 178. fol. 228. quia teste Baldo dicitur grauamen irreparabile, in Margaritis quest. 8. quem refert Rebuff. 3. tomo titulo de sententijs executione, art. 53. gloss. 1. num. 5. folio 242. cuius doctrinæ varia inuenies exempla, circa casus speciales in discursu huius capituli, & nonnulla iam superius scripta manent. Inde itaque fluit ex hoc eodem capite, posse quem appellare ab interlocutoria iudicis, qua declarat fideiussores idoneos esse, vel minus idoneos, quia est irreparabile grauamen, text. est in l. in arbitrio. ibi, perinde ab eo atque iudicibus appellare licet. text. in l. si arbitrio. ibi, cum porerit querela ad competentem iudicem deferri. & glo. ibi verbo querela inquit, (id est appellatio) ff. qui satisfacere cogantur. Bald. vbi supra. Rebuff. in d. 1. tomo titulo de senten. executione d. num. 5. Bald. in l. 2. sub num. 155. ff. de appellationibus recipien. Caesar Conta. in l. vnica limi. 5. sub num. 13. Cod. si de momentanea possess. Guido Papæ decis. 75. num. 2. Rebuff. in eodem tractat. de senten. executione, art. 10. gl. 1. numer. 5. Fulu. Pacianus tractatu de probat. lib. 1. cap. 58. sub numer. 47. cui si iudex non detulerit, violentiam vtiq; facit. Idem puto dicendum, si iudex compellat, siue principaliter, siue per consequentiam, vel incidentiam debitorem minoris, ut ei pecuniam debitam sine tutoris, aut curatoris autoritate tradat, l. aut prator §. permittitur. ibi, nisi forte quasi aduersus iniuriam appellandum quis ei putet. ff. de minoribus. & vltra Bald. & Rebuff. d. art. 10. gloss. 1. num. 5. tenet Guido Papæ, decisio. Delphina. q. 52. incipit circa & decis. 75. sub n. 2. idem Bald. in l. 2. sub num. 155. de appell. recipien.

Hinc etià est, quod à iudice pronuntiante, aliquem esse minorem, vel maiorem, prodigum,

mit. in c. audi. colum. 2. de procurato. Nicolaus Milius in verbo, sententia quest. 18. Guido Papæ in decis. del finali. quest. 16. incipit, index, & quest. 220. & cons. 78. in causa. Felin. in cap. causam. colum. 2. de rescriptis. Rebuffus ubi supra num. 57. qui etiam in si. hoc cum Roma. in rubr. ff. de re iudic. colum. 4. intelligit; quando incidenter hæc prolata fuit interlocutoria, enimuerò si principaliter, tunc esset diffinitiuæ.

Quò pertinet, quod si esset interposita appellatio à declaratione, vel non declaratione, quòd aliquis, ex oppositoribus, ad aliquod beneficium, vel cappellaniam iuris patronatus, inter consanguineos proximioris gradus, Patroni fundatoris presentatos, declararetur, se non esse filium patrimoniale, vel non esse proximiorum, aut aliàs personam legitimam, quia ei non conveniunt qualitates, & conditiones requisite ad beneficium illud: necessariò admittenda est talis appellatio, aliter atque vim facere in tribunalibus iudicem pronubiabitur, Bal. in l. 2. C. de Episcopali audientia num. 14. & in margarita decretalium, verbo appellatio. quest. 8. Petrus Duernas reg. 52. fall. 8. Anton. Grauat. in additione ad praxim Vestrij num. 6. versiculo etiam admittitur appellatio. Hierony. Gonzal. in Regula de alterna. gloss. 9. §. 1. titulo de nullitate attentatorum. n. 188.

Cui & contiguus est, quod si iudex negauerit copiam actorum, quia à tali denegatione appellationi delationem negare, vis est, cum à iusto grauamine emissa intelligatur, textus est in l. 2. Cod. ut lite pendente. ibi, nisi vel actorum communitum, vel pronuntiationis editio denegeret, &c. Escacia in tractatu caus. civilium & crimin. lib. 1. cap. 100. numero 9. Petrus Duernas in Regula 52. fallen. 5. Antonius Grauatius ubi supra. Azuevedus in l. 3. titulo 18. lib. 4. recopil. Gonzal. ubi proxime num. 198. Rebuffus in 3. tomo. titulo de senten. executione. articulo 53. gloss. 1. fol. 242. numer. 5. quoniam ea, que fiunt in iudicio, & agitantur, & publicanda sunt, & vti communia vtrique parti edi debent, ut hinc inde, quæ iustitiæ suæ defensionem tangant, allegent. cap. si perpetuus. de fide instrumen. & ibi glossa & Doctores, & in d. l. 2. circa quod videndum Maranta de ordi. iud. 6. part. acti. à num. 53. cum sequentibus fol. 485. & sequentibus.

Insuper si iudex pronuntiat remittendum, & remittat clericum ad suum ecclesiasticum iudicem, cum hæc talis sententia interlocutoria est habens vim diffinitivæ, cap. si iudex laicus. de sententia excommuni. lib. 6. & notant Doctores in c. tuam. de ordine cogni. c. lator. qui sibi sint legitimi. Doctores in l. Titia ff. soluto matrimo. & l. quoties C. de iudicij.

guni, mente captum, seruum, habilem, vel inhabilem, appellationis emissæ deferre iudex teneret, aliàs autem violentiam facit, hæc quippe pronuntiatio, negotium, & factum principale tangit, & substantiam eius, textus & gloss. in leg. intra vile ff. de minoribus. Bartol. l. 2. ff. de appell. recip. Salicot. in l. post sentent. colum. 3. vers. sed ego. C. de sentent. & interloc. &c. & tradunt Doctores, in l. hys qui ff. de verborum obligationibus. vel quia habet vim diffinitivæ hæc pronuntiatio, ut dicit Rebuffus in dict. leg. quod iustit in prefatione num. 45. de re iud. & vtiq; ratio potest esse vera, cum in isto casu concurrat. & idem etiam est de sententia, qua iudex pronuntiauit aliquem non esse minorem, vel non habere restitutionem, à qua posse appellari affirmant Barbof. in remissio. ad Concilium sess. 24. de reformat. cap. 20. num. 6. Gamma decis. 159. num. 2. Viuius decis. 302.

Et similiter, quando iudex interlocuitur, procuratorem esse, vel non esse legitimum, quia ab ista interlocutoria, tanquam à grauamine irreparabili appellatio admittitur, Bart. in leg. 2. num. 15. ff. de appellat. recipien. Bald. in l. 2. numero 14. Cod. de Episcop. audien. Bellapertica in c. super eo q. 15. sub n. 16. de appell. Sigism. Esca. in tractatu de appellat. q. 17. limita. 6. principali. memb. 7. num. 67. Menoch. de adipiscenda poss. rem. 4. n. 824. Fuluius Pacianus tractatu de probationibus. lib. 1. cap. 58. num. 47. Ruginell. in tractatu de appellat. §. 2. c. 3. num. 63. fol. 74. vbi quod à non admittitur exceptione defectus mandati licita est appellatio, Caesar Conta. in l. vnica. limi. 5. sub num. 13. versiculo reliquum est. Cod. si de mom. poss. textus est, & ibi Doctores in c. significauit 48. de appell. Philipp. Franc. in cap. ex parte nota. 5. num. 4. & 5. de appellation. qui quidem etiam ibi tractant, & affirmant, idem esse in interlocutoria, tutorem esse, vel non esse legitimum, vti latè per eos.

Idem est, ut omnino admittere debeat appellationem iudex à declaratione eius, an quis sit hares, vel non, vel an cum beneficio legis, seu inuentarij, vel sine ipso, quia hæc sententia interlocutoria nimis præiudicialis est causæ principali, imò, & multis alijs, quæ accidere possunt. loquor de ea sententia, quæ incidenter hoc declarat, ex Bald. consil. 378. pro parte cuiusdam. lib. 3. Cardin. Tusc. d. tomo. concl. conclus. 359. littera A. n. 47.

& idem dicendum esse, quando interlocuitur iudex, testamentum, processum, vel instrumentum, sententiam, ut nullam esse incidenter, licet non principaliter (quia tunc esset diffinitiuæ) & sic ab hac etiam poterit appellari, quoniam eodem modo, & præiudicialis est, & vim diffinitivæ habet, Panor.

mit. in c. audi. colum. 2. de procurato. Nicolaus Milius in verbo, sententia quest. 18. Guido Papæ in decis. del finali. quest. 16. incipit, index, & quest. 220. & cons. 78. in causa. Felin. in cap. causam. colum. 2. de rescriptis. Rebuffus ubi supra num. 57. qui etiam in si. hoc cum Roma. in rubr. ff. de re iudic. colum. 4. intelligit; quando incidenter hæc prolata fuit interlocutoria, enimuerò si principaliter, tunc esset diffinitiuæ.

Quò pertinet, quod si esset interposita appellatio à declaratione, vel non declaratione, quòd aliquis, ex oppositoribus, ad aliquod beneficium, vel cappellaniam iuris patronatus, inter consanguineos proximioris gradus, Patroni fundatoris presentatos, declararetur, se non esse filium patrimoniale, vel non esse proximiorum, aut aliàs personam legitimam, quia ei non conveniunt qualitates, & conditiones requisite ad beneficium illud: necessariò admittenda est talis appellatio, aliter atque vim facere in tribunalibus iudicem pronubiabitur, Bal. in l. 2. C. de Episcopali audientia num. 14. & in margarita decretalium, verbo appellatio. quest. 8. Petrus Duernas reg. 52. fall. 8. Anton. Grauat. in additione ad praxim Vestrij num. 6. versiculo etiam admittitur appellatio. Hierony. Gonzal. in Regula de alterna. gloss. 9. §. 1. titulo de nullitate attentatorum. n. 188.

Cui & contiguus est, quod si iudex negauerit copiam actorum, quia à tali denegatione appellationi delationem negare, vis est, cum à iusto grauamine emissa intelligatur, textus est in l. 2. Cod. ut lite pendente. ibi, nisi vel actorum communitum, vel pronuntiationis editio denegeret, &c. Escacia in tractatu caus. civilium & crimin. lib. 1. cap. 100. numero 9. Petrus Duernas in Regula 52. fallen. 5. Antonius Grauatius ubi supra. Azuevedus in l. 3. titulo 18. lib. 4. recopil. Gonzal. ubi proxime num. 198. Rebuffus in 3. tomo. titulo de senten. executione. articulo 53. gloss. 1. fol. 242. numer. 5. quoniam ea, que fiunt in iudicio, & agitantur, & publicanda sunt, & vti communia vtrique parti edi debent, ut hinc inde, quæ iustitiæ suæ defensionem tangant, allegent. cap. si perpetuus. de fide instrumen. & ibi glossa & Doctores, & in d. l. 2. circa quod videndum Maranta de ordi. iud. 6. part. acti. à num. 53. cum sequentibus fol. 485. & sequentibus.

Insuper si iudex pronuntiat remittendum, & remittat clericum ad suum ecclesiasticum iudicem, cum hæc talis sententia interlocutoria est habens vim diffinitivæ, cap. si iudex laicus. de sententia excommuni. lib. 6. & notant Doctores in c. tuam. de ordine cogni. c. lator. qui sibi sint legitimi. Doctores in l. Titia ff. soluto matrimo. & l. quoties C. de iudicij.